

Velkommen til
Bakkers og bølgers land...

LEMVIG - THYBORØN - HARBOØRE - VEJLBY - VRIST - BOVBJERG - FJALTRING - BØVLING - NØRRE NISSUM

Velkommen til Bakkers og bølgers land...

Lemvig er Limfjordens lille kostelige perle. At præsentere byen for gæsterne er en stor glæde. Det er som at åbne et skrin med en hemmelig skat, for selv mange danskere kender ikke byen. Deres forestillinger er som en af mine københavnske nære venner sagde: "Lemvig er et sted, oppe i Vestjylland, hvor jeg skal have undertekster for at forstå, hvad de siger, og hvor træerne ligger ned". Men kender man byen, bliver det en slags forelskelse. Jeg ved, hvad jeg taler om. Det har været min barndoms sommer by, hvor jeg besøgte min bedstefar og min mors familie. Det blev en by, hvor jeg blæste ind i en hård periode af mit liv, hvor jeg pludselig oplevede en landskabelig skønhed, en charme, nærhed, overdådig venlighed, og en tidslomme, hvor der er smil og tid til det nære liv.

Nu er jeg her for at blive, for da jeg var væk fra egnen, forstod jeg pludselig, hvor smerteligt hjemve kunne være. Himlen er høj. Børn udtrykker sig meget klart. Mit barnebarn sagde, at "det var som en hylde nærmere gud". Det var en sommeraften, hvor himlen havde et perlemorsskær, som spejlede sig i fjorden, at den lille femårige pige kom med den bemærkning.

Uforstyrret skønt og mildt i godt vejr, og når stormen rusker og bider, så er det et vejr som vestjyderne ikke kan leve uden."Det renser", siger de. Læg mærke til byens ældre mennesker. De er seje, det er ikke på mode at klynke. I hårdt vejr smider de rundt med rollatoren, som om modstand øger fornøjelsen.

Gå på indkøb i Lemvigs gader, og oplev, hvad det vil sige, at blive modtaget med smil og godt humør og en service, som er glemt i Europas storbyer. Læg mærke til, at her er rent, smukke blomsterarrangementer. Byens handlende har meget at byde på: Friske råvarer, frisk fisk, dygtige slagtere med udsøgte delikatesser til priser. Et grønttorv og et blomstertorv så overdådigt, at man tror, man er i syden. Modeforretninger med international mode og rimelige priser. Et overflødhedshorn af små butikker. Ingen store indkøbshelveder og gid de aldrig må komme til byen.

Byens store attraktion er dens ro, mennesker der har tid til hinanden, nærhed og en sejhed og et humør, der lader ens batterier op, uanset hvor flade de er.

Jeg tror på Lemvigs fremtid. En dag flytter mange herop, fordi her er frisk luft, ustresset og den skønneste natur. Det er de ægte værdier. Vi har så travlt, stress plager os. Vi vil nå alt og være alt. I Lemvig er der ikke Storbyernes smittende nederlagsstemning, "vi kan ikke nå det, vi slår ikke til".

Vestjyderne har en sej identitet, de har den indre ro og overskud til at møde den kendsgerning, at livet er et højst usikkert sted at opholde sig. Vejret og naturen har skabt vestjyderne og den lille smukke by ved fjorden. Man bliver nødt til at gå ned i gear, når man er i Lemvig. Sætte sin stressbagage. Lemvigs særkende er byen med venlighed, naturskønhed og tid, masser af tid.

Er der noget bedre end at dele en dejlig oplevelse med andre. Det synes jeg ikke. Derfor er det en stor glæde denne forårs-aften, hvor jeg sidder i mit hus og ser byens lys spejle sig i fjorden, at sige Velkommen til den skønne by, jeg bor i. I vil vende tilbage igen og igen.

Jane Aamund

INDHOLD

Fyret	3	Troen	18
Blæsten	6	Rav	22
Naturen	9	Virkelyst	25
Kulturen	12	Lidenlund	29
Æ sprog	15		

Fyret

"Det er en sen Eftermiddag med Vestenluft, jeg er nået ud til Kysten ved Fjaltring. Landskabet står yderst med lave Kliner mod Forstranden, men er frugtbart og vel-dyrket helt ud mod de yderste Fald. Mine Støvler ælter dybt i Leret, hvor end jeg går. Brændingen under Klinerne op over den smalle Forstrand er pragtfuld i det lave, intense Sollys. Et mægtigt Bulder og en Brusen går langs hele Kysten, Ørerne døves af Braget og Øjet blændes af den vildt glitrende Havflade."

Ordene kunne vel have stået i dag bag på et postkort fra en skrivebegavet turist, som med vidåbne sanser besøger den egn i Danmark, der ligger længst borte fra København. Men som navneordenes store begyndelsesbogstaver røber, er de nedfældet i første halvdel af 1900-tallet, af forfatter, fotograf og tegner Achton Friis. Ud

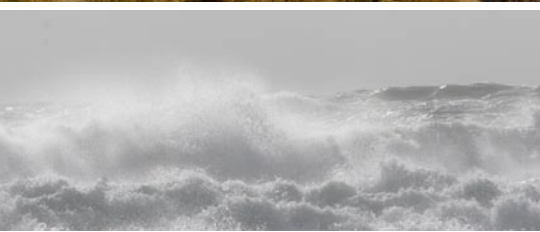
fra en idé af digteren Jeppe Aakjær havde han og den fynske maler Johannes Larsen sat sig for at beskrive de mindste af 'De Danskes Øer', som der er 527 af.

Publikum tog med interesse imod den flotte bog med ord og billeder fra tre års togter med kutteren 'Rylen', og omkring 1930 traver Friis og Larsen nu gennem 'De Jyders Land' for at samle indtryk til et nyt monumentalt storværk med det navn. Fra stranden ved Fjaltring fortsætter han:

"Paa en sollys Sommerdag som denne er det svært at forestille sig al den Uhygge og Gru, som denne Kyst har været Vidne til. Men jeg staar her paa den Strækning af Jyllands Vestkyst, som har den mørkeste Historie. Navne som Fjaltring, Bobbjerg og Harboøre ejer en Klang saa alvorlig som faa andre danske Stednavne, de mest uhyggesvangre langs hele dette barske

Kystland. Fra Klinerne ser jeg langt mod Syd over den smalle, lave Bøvling-klit, som skiller Nissumfjord fra Havet - milevidt, til hvor den forsvinder i Sørøg og Solflimmer. Just dérnede var det, den største Stranding her i Landet fandt Sted hin Juleaftensdag 1811, da de to engelske Linjeskibe 'Defence' og 'St. George' drev ind paa revlerne, da 1.300 mand druknede, og 18 blev reddet ..."

Få idéer synes så oplagte som at bygge fyrtårne netop her på den del af Danmarks syv tusinde kilometers kyst, hvor storm og stranding har krævet de største ofre. Fra 1851 til 1889 strandede her 2.354 skibe; af de 18.567 mennesker på dem blev 17.574 reddet, "men det kostede 11 jyske fiskere livet," fortæller Friis, og tilføjer: "Jeg har ikke kunnet finde Oplysninger om, hvor højt de 11 Fiskeres Enker var pen-

sioneret. - " Hans talende tankestreg er jo nok mere end et åbent spørgsmål.

Havde magtens mænd i København levet mellem klitternes 'dødemandsbjerge' med tusinder af søfolks anonyme grave, ville to generationer næppe have skullet vente fra de engelske krigsskibes forlis til Bovbjerg fik et fyrtårn i 1877. En officiel kommission mente, at fyrene kunne tiltrække de skibe, som tvært imod skulle holdes på sikker afstand af revlerne.

I mellemtiden bedres de søfarendes chancer dog for at overleve et forlis på kysten. Ved en strandning i 1847 nær Harboøre lykkes det at få forbindelse mellem stranden og skibets takkelage med en trosse. Den redder ganske vist kun fire af tretten mand, men tre år senere bevilliger regeringen 25.000 rigsdaler til raketapparater og synkefri både; i 1852 bliver de grundlaget for det danske kystredningsvæsens oprettelse.

Og i godt 130 år har Bovbjergs lavstammede fyr (rødmalet, så det ikke kan forveksles med de to hvidkalkede kirker, det ligger imellem) trofast søgt at forebygge forlis. Dets aparte ikke-roterende linse melder hvert 15. sekund med to hvide blink ud over Nordsøen både 'Her ligger Bovbjerg ... ' og ' ... hold afstand!' Og under fyret og 'bjerget' holder høfder af norsk granit brændingens angreb stangen mens dristige drageflyvere på nylonvinger kaster sig ud fra klintens kant og svæver på vestenvinden.

Der er ingen planer om at slukke fyret selv om satellitter har mange fortrin som nutidens pejlemærker. I mørke og tåge, i møg- og magsvejr, i de lige brugbare som ledestjerner for de bittesmå supertankere, der snegler sig hen over kimingen mod vest, og for turisten, som en GPS-styret robotstemme guider frem mod feriemålet.

Fakta

Position: 56 30,83 N / 08 07,26 E

I dag styres fyret automatisk og overvåges fra Grenå af Farvandsvæsenet. Lemvig Kommune har købt den bygningerne omkring fyret, og en fond skal udvikle det historiske sted kreativt til et pejlemærke for kunst, kultur, viden og erhverv. Se www.bovbjergfyre.dk

Omkring Bovbjerg Fyr spandt TV/Midt-Vest i 2006 en aprilsspøg, der trak nysgerrige til: Nu var uvisheden om fyrets fremtid afgjort: For næsen af forskellige lokale grupper, som havde kreative ideer til fyrets fremtidige anvendelse, havde kronprinsparret købt det til sommerresidens. Den 2. april, da parret angiveligt ville besøge Bovbjerg og tage deres nyerhvervede ejendom i øjesyn, var flere nysgerrige mødt op for at se de royale ... men kom i stedet ufrivilligt til at medvirke i udsendelsen, hvor aprilsspøgen blev afsløret.

Web: [http://da.wikipedia.org/wiki/Fyr_\(navigation\)](http://da.wikipedia.org/wiki/Fyr_(navigation)) - <http://fyrtaarne.dk/> -

